

Olje- og energidepartementet,
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
Epost: energimeldingen@oed.dep.no

Bergen, 17.12.2015

Innspill til Energimeldingen: Vedrørende den norske varedeklarasjonen for strøm

I forrige uke ble det kjent at NHO-foreningen Norsk Teknologi vil be Olje- og energidepartementet om å instruere NVE om å endre varedeklarasjonen for strøm, fordi den blant annet diskrediterer elsertifikatmarkedet. Dette ble gjengitt i en artikkel på nyhetstedet Montel. Vi mener denne tolkningen av varedeklarasjonen undergraver den europeiske ordning for opprinnelsesgarantier som gjennom EUs fornybardirektiv er solid forankret i det norske regelverket. I tillegg diskrediterer Norsk Teknologi alle de som tar bevisste valg rundt sitt kraftforbruk og velger det eneste virkemidlet som sikrer 100% fornybart kraftforbruk i dag.

At det fortsatt er norske organisasjoner som ikke tar innover seg at systemet er veletablert, og at Norge ikke selektivt kan fjerne seg fra det europeiske regelverket viser manglende forståelse av et fritt elektrisitetmarked i utvikling. I tillegg er sporingssystemer for strøm fremhevet gjennom den globale GHG Protokollen som legger til rette for at offentlig og privat virksomhet over hele verden kan bruke en anerkjent metode for å føre sitt klimaregnskap gjennom nettopp opprinnelsesgarantier og varedeklarasjonen. Det er på høy tid at Norsk Teknologi, og andre, setter seg inn i disse retningslinjene og slutter å spre usikkerhet i et veletablert marked. Olje- og energidepartementet har en viktig rolle her.

I artikkelen på Montel kommer det frem at Norsk Teknologi blander sammen ulike politiske virkemidler. Elsertifikater og opprinnelsesgarantier representerer *separate* systemer, med et felles mål om å øke fornybar kraftproduksjon. Elsertifikatsystemet er et obligatorisk, markedsbasert støttesystem for utbygging av nye, fornybare energikilder. Forbruker har her ingen rettigheter til å tilegne seg tilleggsfordeler utover at de betaler en pålagt avgift. Norsk Teknologi legger vekt på at den fysiske strømmen produsert i Norge ikke er «skitten» slik varedeklarasjonen gir uttrykk for. Dette er helt riktig. Derimot blir den fornybare verdien kjøpt av aktører som er villige til å betale litt ekstra fordi dette representerer kraftproduksjon fra en ikke-forurensende prosess. Dette gjør at aktører som ikke er villige til å betale for denne ekstra miljøverdien må forholde seg til den nasjonale varedeklarasjonen. Den trekker fra all produksjon der miljøverdien allerede er solgt. Elektrisitet og miljøattributter i form av opprinnelsesgarantier fra produksjonen har sådan utviklet seg til å besitte to verdier, med separat pris. Dette mener visstnok Norsk Teknologi at man bør få gratis bare fordi man er norsk.

Ordningen med opprinnelsesgaranti legger til rette for at alle forbrukere, både norske og utenlandske, får en *likeverdig* mulighet til å kunne velge mellom fossilt, kjernekraft eller fornybart når de kjøper, og forbruker, strøm. Systemet er en naturlig forlengelse av den lange tradisjonen med et fritt kraftmarked, og føyer seg inn i en global trend. Det handler ikke om norske særinteresser. Liberaliseringen i kraftmarkedene har ført til at forbrukere har fått mulighet til å velge kraftleverandør basert på pris uavhengig av hvor i landet kraftleverandøren er lokalisert. Dette er et markedsbasert system som er svært godt etablert og lite kontroversielt. Systemet for opprinnelsesgarantier er basert på akkurat de samme prinsippene. For alle som er så heldig å disponere fornybare energiresurser, slik vi er i Norge, er dette en stor fordel. Norsk Teknologi hevder at systemet med opprinnelsesgarantiene svekker konkurransekraften til norsk strøm. Dette er en feilaktig påstand da norske produsenter av fornybar energi oppnår økt fortjeneste gjennom systemet. Systemet lar også norsk industri og andre virksomheter dokumentere på en internasjonalt anerkjent måte at de forbruker fornybar strøm, akkurat som sine konkurrenter i utlandet.

I en verden der grønn omstilling er i fokus er forbrukermakt en svært viktig faktor for å oppnå EU sine bærekraftsmål. Varedeklarasjonen og systemet for opprinnelsesgarantier er en bidragsyter for å oppnå målene om 20 % økt fornybar kapasitet gjennom valg av ønskede kraftavtaler. Hva er det egentlig organisasjoner som Norsk Teknologi får ut av å gjøre motstand mot dette systemet?

Olje -og energidepartementet, NVE og andre statlige myndigheter har et særlig ansvar i å følge opp det europeiske lovverket og gi forutsigbarhet til aktører og næringslivet på lang sikt. Det som blir skrevet i media har betydelig innflytelse på markedet. Det er derfor vesentlig at norske myndigheter klargjør og stadfester sin posisjon. Enten følger Norge den europeiske lovgivningen som alle andre, eller så gjør de det ikke. Det finnes ikke noe midt imellom.

Med vennlig hilsen,

Hans Petter Kildal
på vegne av
Bergen Energi Green Services AS

Anders Diep-Lynne
på vegne av
Norsk Grønnkraft AS

Svein Ilstad
på vegne av
AS Saudefaldene

Rune Skjevdal
på vegne av
NGK Utbygging AS

Lars Flatebø
på vegne av
Sarpsfoss Ltd.

Geir Kildal
på vegne av
Skagerak Kraft AS

Finn Erik Arctander
på vegne av
Telinet Energi AS

Robin Strand
på vegne av
Ishavskraft AS

Innholdet i brevet er i tråd med forskning utført av Østfoldforskning